

АДМІНІСТРАТИВНА ДОМОВЛЕНІСТЬ СТОСОВНО
ПРОЦЕДУРИ ЗАСТОСУВАННЯ УГОДИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА
ПОРТУГАЛЬСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ ПРО СОЦІАЛЬНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

117

**АДМІНІСТРАТИВНА ДОМОВЛЕНІСТЬ СТОСОВНО ПРОЦЕДУРИ ЗАСТОСУВАННЯ
УГОДИ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ПОРТУГАЛЬСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ ПРО СОЦІАЛЬНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

З метою застосування Угоди між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення, підписаної у м.Лісабон 7 липня 2009 року, (далі – „Угода”), компетентні органи України та Португальської Республіки, відповідно до Статті 26(1)(а) Угоди, домовилися про таке:

**РОЗДІЛ I
Загальні положення**

**Стаття 1
Визначення**

Для цілей цієї Адміністративної домовленості (далі – “Домовленість”), терміни та вирази, які використовуються у ній, мають значення, надане їм відповідно до Статті 1 Угоди.

**Стаття 2
Органи зв'язку**

1. Відповідно до Статті 26(1)(d) Угоди, такі органи визначаються як „органи зв'язку”:
 - a) В Україні –
 - i) з питань призначення та виплати пенсій і допомоги на поховання у системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування – Пенсійний фонд України;
 - ii) з питань виплати та призначення допомоги по тимчасовій непрацездатності, по вагітності та пологах, допомоги на поховання – Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;
 - iii) з питань призначення та виплати допомоги у разі нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, та/або смерті з цих причин - Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України;
 - iv) з питань призначення та виплати допомоги по безробіттю – Державний центр зайнятості Міністерства праці та соціальної політики України;
 - v) з питань призначення та виплати державної допомоги сім'ям з дітьми – Міністерство праці та соціальної політики України, або визначена ним установа;
 - vi) з питань оцінки ступеня обмеження життєдіяльності людини, причини, часу її настання, групи інвалідності – Міністерство охорони здоров'я України;

забезпечення.

2. Органи зв'язку:

- a) За взаємним погодженням, визначають документи, необхідні для застосування Угоди та цієї Домовленості;
- b) За взаємним погодженням, вживають адміністративних заходів для застосування цієї Домовленості;
- c) Вживають заходів з метою інформування зацікавлених осіб про їхні права та відповідні процедури для користування такими правами.

Стаття 3

Допуск до добровільного чи факультативного продовження соціального страхування – на виконання Статті 5 Угоди

1. З метою застосування положень Статті 5 (1) Угоди зацікавлена особа подає до компетентної установи засвідчену довідку, яка стосується страхового стажу, набутого відповідно до законодавства, під дію якого ця особа попередньо підпадала.
2. Така засвідчена довідка повинна видаватися на вимогу зацікавленої особи компетентною установою Договірної Держави, під дію законодавства якої ця особа попередньо підпадала.
3. Якщо заявник не подає вказаної довідки, компетентна установа отримує її від компетентної установи іншої Договірної Держави.

Стаття 4

Попередження перекриття допомоги – на виконання Статті 7 Угоди

У випадках, коли відповідно до Статті 7(3) Угоди види належної допомоги одночасно скорочуються, зупиняються або скасовуються відповідно до законодавства обох Договірних Держав, таке скорочення, зупинення або скасування кожної з них не може перевищувати половини суми, що відповідає тій, на яку скорочується, зупиняється або скасовується допомога.

Стаття 5

Правила підсумовування страхового стажу

Для підсумовування страхового стажу, набутого відповідно до законодавства обох Договірних Держав на підставі Угоди, компетентні установи застосовують такі правила:

- a) у випадках, коли страховий стаж, набутий на основі обов'язкового страхування відповідно до законодавства однієї з Договірних Держав, повністю або частково співпадає із страховим стажем, набутим на основі добровільного страхування відповідно до законодавства іншої Договірної Держави, компетентна установа буде брати до уваги лише стаж, набутий на основі обов'язкового страхування;

- у випадках, коли страховий стаж, окрім прирівняного до нього періоду, набутого відповідно до законодавства однієї Договірної Держави, співпадає з прирівняним до страхового стажу періодом, набутим відповідно до законодавства іншої Договірної Держави, компетентна установа буде брати до уваги лише ту частину страхового стажу, яка не співпадає;
- с) будь-який період, що одночасно, повністю або частково, вважається прирівняним до страхового стажу, відповідно до законодавства обох Договірних Держав, має братися до уваги лише установою тієї Договірної Держави, відповідно до законодавства якої застрахована особа була востаннє застрахована в обов'язковому порядку до вказаного періоду, у частині, яка не співпадає;
- д) у випадку, зазначеному у пункті с), коли застрахована особа не була застрахована в обов'язковому порядку відповідно до законодавства Договірної Держави до вказаного періоду, останній буде враховуватися компетентною установою тієї Договірної Держави, відповідно до законодавства якої ця особа була застрахована в обов'язковому порядку вперше після періоду, про який йде мова;
- е) у випадку, якщо неможливо точно визначити період часу, протягом якого певний страховий стаж був набутий відповідно до законодавства однієї з Договірних Держав, вважатиметься, що такий стаж не перекривається із стажем, набутим відповідно до законодавства іншої Договірної Держави, і, у разі необхідності, братиметься до уваги.

РОЗДІЛ II

Виконання загальних положень Угоди для визначення законодавства, що застосовується

Стаття 6

Формальності у випадку відрядження працівника відповідно до Статті 9 (1), (2),(4) Угоди

1. У випадках, зазначених у Статті 9(1) і (4) Угоди, компетентний орган або компетентна установа, де працівник застрахований, надсилає роботодавцеві або працівникові, залежно від того, чи працівник працює за наймом або є самозайнятою особою, на їхню вимогу, довідку, у якій вказується, що він залишається суб'єктом законодавства, яке вони застосовують, вказуючи можливий термін відрядження.
2. Довідка, згадана у пункті 1, містить інформацію щодо працівника та його роботодавця, а також про тривалість перебування у відрядженні, назву та адресу підприємства чи установи, де здійснюватиметься робота, печатку компетентного органу або компетентної установи та дату видачі цієї довідки.
3. У випадку, зазначеному у Статті 9(2) Угоди, роботодавець, до закінчення першого дванадцятимісячного періоду, звертається за дозволом до компетентного органу чи іншого визначеного органу Держави відрядження, використовуючи формуляр, призначений для цієї мети.

- ...вдється у попередньому пункті, повідомляє про своє рішення, використовуючи вищезгаданий формуляр, один примірник якого надсилає роботодавцеві, інший – до компетентного органу іншої Держави, а третій залишає собі.
5. Якщо працівник завершує відрядження раніше дати, визначеної як дата його завершення, у цьому разі підприємство, де він працює, повинне повідомити про це компетентний орган або компетентну установу тієї Договірної Держави, де працівник є застрахованим, і яка негайно повідомляє про це компетентний орган або компетентну установу іншої Договірної Держави.

Стаття 7

Здійснення права вибору особами, що працюють у дипломатичних представництвах і в консульських установах – на виконання Статті 10(3) Угоди

1. Працівник, який скористався правом вибору, передбаченим у Статті 10(3) Угоди, повідомляє про це компетентну установу Договірної Держави, законодавство якої ця особа обрала, і, одночасно із цим, повідомляє про це свого роботодавця.
2. Установа, згадана у пункті 1, видає працівнику довідку, яка засвідчує те, що він підпадає під дію законодавства, яке ця установа застосовує, а також повідомляє про це компетентну установу іншої Договірної Держави.

РОЗДІЛ III

Застосування положень Угоди, які стосуються різних видів допомоги

ГЛАВА I

Грошова допомога у випадку хвороби та материнства, батьківства та усиновлення (удочеріння)

Стаття 8

Засвідчена довідка про страховий стаж – при застосуванні Статті 12 Угоди

1. З метою застосування положень Статті 12 Угоди, працівник подає до компетентної установи засвідчену довідку, у якій вказується страховий стаж, набутий відповідно до законодавства, під дію якого ця особа підпадала останнім часом.
2. Така засвідчена довідка видається на вимогу працівника компетентною установою тієї Договірної Держави, де він був попередньо застрахований.
3. Якщо працівник не подає засвідченої довідки, компетентна установа отримує її від компетентної установи іншої Договірної Держави.

Стаття 9

Грошова допомога у випадку проживання у Договірній Державі, іншій ніж компетентна – при застосуванні Статті 13 Угоди

1. Для отримання грошової допомоги відповідно до Статті 13 Угоди працівник невідкладно подає свою заяву до компетентної установи, безпосередньо або через установу за місцем проживання, яка передає її до компетентної установи.

Відповідно до статті 25 цієї Доволеності до працівника, зазначеного у пункті 1, на запит компетентної установи може бути застосована адміністративна перевірка та медичне обстеження згідно із правилами, визначеними законодавством, яке застосовується установою за місцем проживання.

ГЛАВА II

Допомога по інвалідності, за віком, у зв'язку із втратою годувальника, за вислугу років та у зв'язку зі смертю

ЧАСТИНА I

Пенсії по інвалідності, за віком та у зв'язку із втратою годувальника, пенсії за вислугу років

Стаття 10

Подання заяв на отримання допомоги – на виконання Статей 15 і 16 Угоди

1. Для отримання пенсії по інвалідності, за віком, у зв'язку із втратою годувальника, а також пенсії за вислугу років, відповідно до Статей 15 і 16 Угоди, працівник або його утриманець, який проживає у Португалії чи в Україні, подає заяву до компетентної установи тієї Договірної Держави, де проживає ця зацікавлена особа, відповідно до процедур, передбачених законодавством, яке застосовує ця установа.
2. Якщо заявник проживає на території третьої Держави, він подає свою заяву до компетентної установи тієї Договірної Держави, суб'єктом законодавства якої він був попередньо.
3. Якщо заява подається до установи, іншої ніж згадані у пунктах 1 і 2 цієї Статті, така установа негайно пересилає заяву до тієї установи, до якої вона мала бути поданою, вказуючи дату отримання заяви.
4. Дата, згадана у пункті 3, вважається датою подання заяви до останньої установи.

Стаття 11

Документи та інформація

Подання заяв, про які йде мова у Статті 10 цієї Доволеності, має здійснюватися відповідно до таких правил:

а) До заяви додаються необхідні супровідні документи, і вона має бути викладена відповідно до форми, встановленої законодавством:

- i) Договірної Держави, на території якої проживає заявник, у випадку, передбаченому пунктом 1 Статті 10;
- ii) Договірної Держави, під дію якого працівник перед цим підпадав, у випадку, передбаченому пунктом 2 Статті 10.

) Точність інформації, наданої заявником, повинна бути підтверджена офіційними документами, що додаються до бланку заяви, або підтверджена

компетентними органами Договірної Держави, до якої належить установа, яка отримала таку заяву;

с) Наскільки це можливо, заявник повинен вказати установу або установи обох Договірних Держав, де працівник був застрахований, а також роботодавця чи роботодавців, на яких він працював у згаданих Державах.

Стаття 12

Формуляри, що використовуються для розгляду заяв

1. При розгляді заяви про надання допомоги, установа, яка отримала таку заяву, використовує формуляр зв'язку, надсилаючи її копію до компетентної установи іншої Договірної Держави.
2. Передача формуляру зв'язку відбувається замість супровідних документів, за умови, якщо дані, що містяться у формулярі, засвідчені установою-відправником, яка підтверджує, що оригінали документів, які містяться у особовій справі відповідають даним, наведеним у формулярі.

Стаття 13

Процедури, яких повинні дотримуватися компетентні установи

1. Установа, яка отримує заяву, зазначає на бланку формуляра, передбаченої Статтею 12 цієї Домовленості, дату подання заяви, страховий стаж, набутий працівником відповідно до законодавства, яким він керується, а також можливі права, що виникають на підставі цього стажу.
2. Коли заява стосується допомоги по інвалідності, тоді установа, згадана у пункті 1, додає до формуляра зв'язку наявні медичні звіти (довідки) для застосування її власного законодавства.
3. Компетентна установа іншої Договірної Держави заповнює форму зв'язку, вказуючи страховий стаж, набутий відповідно до законодавства, яке вона застосовує, та можливі права, яких набуває заявник, у разі необхідності використовуючи підсумовування страхового стажу, як це передбачено Статтею 15 Угоди. Установа негайно повертає примірник цього формуляра, заповненого таким чином, до установи, що отримала заяву.
Після отримання примірника формуляра зв'язку, установа, яка отримала заяву, вивчивши права на отримання допомоги, у разі необхідності використовуючи підсумовування страхового стажу, як це передбачено Статтею 15 Угоди, повідомляє про своє рішення компетентну установу іншої Договірної Держави.

Стаття 14

Повідомлення про рішення

Компетентна установа будь-якої з Договірних Держав повідомляє заявника про своє рішення, вказуючи підстави та часові обмеження для їх оскарження, а також надсилає примірник до компетентної установи іншої Договірної Держави.

Стаття 15

Конвертація валют

Для цілей Статті 16(6) Угоди конвертація пенсійних сум у валюті, що знаходиться в обігу в тій чи іншій Договірній Державі, здійснюється за офіційним обмінним курсом, чинним на день, коли застосовується таке положення.

ЧАСТИНА II

Допомога у зв'язку зі смертю

Стаття 16

Засвідчені довідки про страховий стаж – при застосуванні Статті 17 Угоди

У випадках, коли застосовується Стаття 17 Угоди, компетентна установа однієї Договірної Держави звертається до компетентної установи іншої Договірної Держави про видачу засвідченої довідки про страховий стаж, набутий відповідно до законодавства цієї Договірної Держави.

ГЛАВА III

Безробіття

Стаття 17

Виплата допомоги – при застосуванні Статті 18 Угоди

Допомога по безробіттю, згідно зі Статтею 18 Угоди, виплачується відповідно до процедур та часових обмежень, передбачених у законодавстві, яке застосовується в кожній із Договірних Держав.

ГЛАВА IV

Допомога сім'ям

Стаття 18

Виплата допомоги сім'ям – при застосуванні Статті 20 Угоди

Допомога сім'ям, згідно зі Статтею 20 Угоди, виплачується відповідно до процедур та часових обмежень, передбачених у законодавстві, яке застосовується в кожній із Договірних Держав.

ГЛАВА V

Нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання – грошова допомога

Стаття 19

Грошова допомога у випадку проживання у Договірній Державі, іншій, ніж компетентна Держава – при застосуванні Статті 22 Угоди

Для отримання грошової допомоги згідно із Статтею 22 Угоди працівник або його утриманець подає заяву до компетентної установи безпосередньо або через установу за місцем проживання, яка надсилає її до компетентної установи.

компетентна установа перевіряє права працівника або його утриманця, які виникають відповідно до законодавства, яке вона застосовує, та визначає суму допомоги.

3. Вищезгадана установа безпосередньо повідомляє заявника про своє рішення, належним чином обґрунтоване, вказуючи причини та часові обмеження для його оскарження.

Стаття 20

Оцінка ступеня непрацездатності – при застосуванні Статті 23(1) Угоди

1. Для оцінки ступеня непрацездатності у випадках, які згадуються у Статті 23(1) Угоди, працівник надає компетентній установі всю інформацію про нещасні випадки на виробництві, або професійні захворювання, які в нього розвинулися, коли він був суб'єктом законодавства іншої Договірної Держави, незалежно від ступеню непрацездатності, спричиненої цими обставинами.
2. Інформація, про яку йдеться у пункті (1), повинна бути підтверджена, наскільки це можливо, компетентною установою тієї Договірної Держави, на території якої стався нещасний випадок або професійне захворювання було діагностоване.

Стаття 21

Процедури у випадку виникнення однакового ризику розвитку професійного захворювання в обох Договірних Державах – при застосуванні Статті 24 Угоди

У випадку, що розглядається у Статті 24 Угоди, повідомлення про професійне захворювання направляється до компетентної установи тієї Договірної Держави, на території якої особа, яка страждає на професійне захворювання, востаннє здійснювала діяльність, що могла призвести до виникнення такого професійного захворювання, або до установи за місцем проживання, яка негайно надсилає його до компетентної установи.

Якщо компетентна установа тієї Договірної Держави, на території якої працівник востаннє здійснював діяльність, що найвірогідніше призвела до виникнення такого професійного захворювання, підтвердить, що такий працівник чи його утриманці не відповідають вимогам законодавства, яке вона застосовує, беручи при цьому до уваги положення Статті 23(2)(3) Угоди, зазначена установа:

- а) невідкладно пересилає до установи Договірної Держави, на території якої особа, яка страждає на професійне захворювання, попередньо здійснювала діяльність, що могла призвести до виникнення такого професійного захворювання, засвідчену довідку та супровідні документи, а також копію рішення, згаданого у пункті);
- б) одночасно з цим сповіщає зацікавлену особу про своє рішення відхилити заяву, вказуючи умови для отримання права на допомогу, причину та часові обмеження для оскарження цього рішення, а також дату, коли засвідчену довідку було надіслано до установи, що розглядала справу.

Стаття 22

Погіршення професійного захворювання – на виконання Статті 25 Угоди

01. 25
1. Для цілей Статті 25 Угоди, працівник надає установі Договірної Держави за новим місцем свого проживання всю необхідну інформацію, яка стосується допомоги, наданої раніше у зв'язку із професійним захворюванням, про яке йде мова. Для отримання додаткової інформації ця установа може звернутися до установи, яка була компетентною раніше.
 2. У випадку, зазначеному у Статті 25(а) Угоди, у разі, коли на території Договірної Держави – свого нового місця проживання - працівник не займався діяльністю, що могла призвести до погіршення стану його професійного захворювання, установа за його новим місцем проживання надсилає до компетентної установи іншої Договірної Держави примірник рішення стосовно відхилення заяви, про яке зацікавлену особу вже було сповіщено, застосовуючи, у разі необхідності, положення Статті 21(2) цієї Домовленості.
 3. У випадку, зазначеному у Статті 25() Угоди, у разі, коли на території Договірної Держави – свого нового місця проживання - працівник здійснював діяльність, що могла призвести до погіршення стану його професійного захворювання, установа за його новим місцем проживання інформує компетентну установу іншої Договірної Держави про суму, за надання якої вона несе відповідальність.

Стаття 23

Оскарження рішення про відмову в задоволенні заяви

У випадку, коли оскаржується рішення про відмову в задоволенні заяви, прийняте компетентною установою Договірної Держави, на території якої особа, що страждає на професійне захворювання, востаннє здійснювала діяльність, яка могла призвести до погіршення стану професійного захворювання, про яке йде мова, ця установа інформує установу іншої Договірної Держави про цей факт і про остаточне рішення.

Стаття 24

Визначення компетентних установ

Для цілей Статей 21-25 Угоди, компетентними установами визначаються:

- а) В Україні: Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.
- б) У Португальській Республіці: Інститут соціального забезпечення через Національний центр захисту від професійних ризиків.

РОЗДІЛ IV

Різне

Стаття 25

Обов'язок щодо інформування

Компетентні установи однієї Договірної Держави невідкладно інформують компетентні установи іншої Договірної Держави щодо всіх важливих для виконання Угоди та Домовленості фактів, які стали їм відомі, і які впливають на обмеження права на допомогу.

1. Адміністративні перевірки та медичні обстеження осіб, які мають право на отримання допомоги відповідно до законодавства однієї з Договірних Держав, і які проживають на території іншої Договірної Держави, здійснюються на вимогу компетентної установи установою за місцем проживання або органом зв'язку, які можуть користуватися послугами установ, визначених ними.
2. Проте, компетентна установа залишає за собою право здійснити медичне обстеження особи, яка має право на допомогу, за допомогою лікарів, яких ця установа визначає самостійно.

Стаття 27

Визначення ступеня та групи інвалідності

З метою визначення ступеня та групи інвалідності установи обох Договірних Держав враховують медичні висновки (довідки) та інформацію адміністративного характеру, отриману від установи іншої Договірної Держави, залишаючи, разом із тим, за собою право здійснити медичне обстеження заявника за допомогою лікарів, яких вони визначають самостійно.

Стаття 28

Поновлення виплати допомоги

У випадку, коли після зупинення виплати допомоги, наданої відповідно до законодавства однієї Договірної Держави, зацікавлена особа поновлює свої права на отримання тієї ж допомоги протягом свого проживання на території іншої Договірної Держави, зацікавлені установи обмінюються відповідною інформацією з метою поновлення виплати вказаної допомоги.

Стаття 29

Виплата допомоги

грошова допомога, яка підлягає сплаті компетентними установами Договірних Держав, виплачується безпосередньо зацікавленій особі, незалежно від місця її проживання в тій чи іншій Договірній Державі, без утримання з відповідної суми витрат на поштовий чи банківський переказ, які покриваються установою, що здійснює виплату.

Стаття 30

Підтвердження життєвого та громадянського статусу

Компетентні установи обох Договірних Держав можуть вимагати від зацікавленої особи, безпосередньо або через установу за місцем проживання, надати довідку щодо життєвого та громадянського статусу, а також інші документи, необхідні для підтвердження права на отримання чи збереження допомоги.

Стаття 31

Заяви, декларації та апеляції, що подаються у Державах, інших, ніж компетентна – на виконання Статті 29 Угоди

Для цілей Статті 29 Угоди, компетентний орган, установа чи судовий орган Договірної Держави, який отримав заяву, декларацію або апеляцію, негайно пересилає їх до відповідного компетентного органу, установи чи судового органу іншої Договірної Держави, вказуючи дату отримання.

Стаття 32 Спільний комітет

Компетентні органи створюють спільний комітет технічних експертів, які проводять засідання по черзі в Україні та у Португалії, з метою:

- a) Досягнення обґрунтованої думки з приводу тлумачення і застосування Угоди та цієї Домовленості;
- b) Затвердження бланків формулярів, передбачених цією Домовленістю, а також процедур, необхідних для застосування Угоди та цієї Домовленості;
- c) Здійснення розрахунків між установами Договірних Держав;
- d) Досягнення обґрунтованої думки з будь-яких питань, поданих для аналізу компетентними органами.

Стаття 33 Набрання чинності

Ця Домовленість набирає чинності у день її підписання, але не раніше набрання чинності Угодою, і зберігає чинність протягом періоду чинності Угоди.

ПІДПИСАНО у двох примірниках, «25» вересня 2009 року українською, португальською та англійською мовами, при цьому всі тексти є автентичними. У разі виникнення розбіжностей у тлумаченні текстів португальською та українською мовами, переважну силу матиме текст англійською мовою.

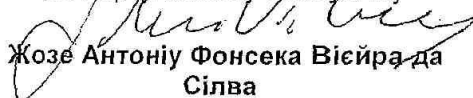
За Україну

Ростислав Троненко

Надзвичайний і Повноважний Посол
України в Португальській Республіці

За Португальську Республіку

Жозе Антоніу Фонсека Віейра да
Сілва

Міністр праці і соціальної солідарності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

“ 06 ” 04 2010 р.

Крохмаль В.Г., Директор
Договірні-правового департаменту
МЗС України

№ 72/М-6121-806 від 06.04.2010

Я, Коновалов В.В., начальник відділу міжнародних договорів Договірні-правового департаменту МЗС України, засвідчую дійсність копії Адміністративної домовленості стосовно процедури застосування Угоди між Україною та Португальською Республікою про соціальне забезпечення, яка була підписана 25 вересня 2006 року.

Документ складається з 12 арк.

Підпис : _____

